
EĞİTİM SEN

4. OLAĞAN GENEL KURULU'NDAKİ KONUŞMA

Sayın Divan,

EĞİTİM SEN' in 4. Olağan Genel Kurulu'nun Değerli Delegeleri,

Konfederasyonumuz KESK' in Değerli Genel Başkanı,

Genel Kurul'un yerli-yabancı saygıdeğer konukları ve izleyenleri,

Değerli basın emekçileri;

Hepinizi saygı ile selamlarken ömrünün en azından yarım yüzyılını öğretmen örgütçülüğüne, eğitim emekçilerinin sendikal savaşımına vermiş, 75 yaşın eşiğindeki bir arkadaşınız olduğum için olmalı; vefa duygusuyla, değerlilikle sizlere seslenme olanağını bana sağlayan sendikamızın Merkez Yönetim Kurulu'na teşekkürlerimi sunuyorum.

Değerli delege arkadaşlarım;

Her biriniz daha yetkin, daha etkin bir EĞİTİM SEN için ve de KESK için buraya geldiniz. Ben de EĞİTİM SEN' in Ankara şubelerinin genel kurullarından edindiğim izlenimler ve kazanımlarla geliyorum.

1960'lı yılların başlarında ve daha TÖS kurulmadan önce Ankara'da teftiş bölgemdeki okulların öğretmenleriyle birlikte ve onlar için bir dizi konferans düzenlemiştik. Onlardan birinin konusu "Sendikacılık"tı.

Konferans günü geldiğinde, toplantı yerimiz olan Sarar İlkokulu, polis kuşatmasına alınmış ve biz de söz konusu toplantıyı yapamamıştık. Ayrıca ben de, “Sendikacılık Komünistliktir” diyerek toplantıyı polis marifetiyle engelleyen İl Millî Eğitim yöneticisiyle zorlu bir tartışma sahnesi yaşamıştım.

Bu olaydan neredeyse 40 yıl sonra bile olsa yine Ankara'da EĞİTİM SEN şube kongrelerini izlerken, “nereden nereye?” demekten kendimi alamadım. Çünkü gördüm ki; EĞİTİM SEN'li siz eğitim emekçileri, okullara yalnız işyeri temsilciliklerinizle, panolarınız ve üye toplantılarınızla değil, genel kurullarınızla da girebilmeyi başarmışsınız. Şimdi de devletin bu salonunda, bilmem kaçınıcı kezdir Merkez Genel Kurulunuzu yapıyorsunuz.

Sizler, devletin hukukunu doğal hukukla örtüştürmeye çalışan, insan olmaktan ileri gelen hakların yasalardan önce kullanılabileceğini dosta düşmana gösteren bir savaşım sürecinin devamı ve aktörlerisiniz. Bu sürecin yakın geçmişteki uğrakları sırasıyla köy enstitülü öğretmenlerin bölge dernekleri ve federasyonudur. Kısa adı TÖDMF olan Türkiye Öğretmen Dernekleri Millî Federasyonu'dur. TÖS' dür, İLKSEN'dir, TÖB-DER'dir, EĞİT-DER'dir.

12 Eylül'ün zifiri karanlığında 8 yıl kesintiye uğratılan bu tarihsel süreci sizlere bağlayan, öteki iş koşullarındaki KESK'e bağlı olan-olmayan tüm kamu emekçilerine de 1990'lı yılların başlarında sendikalaşma yolunu açan ama “Sendikaya Geçiş Örgütü” kimliğiyle ömrü ancak yaklaşık iki yıldan ibaret olan EĞİT-DER'in burada anlatılabilmesi kuşkusuz ki olanaksızdır.

Bugünlere getiren süreci aslının aynısıyla ve yeterince tanımadan yarınlarda gereğince ve yeterince ilerlenemeyeceğini bilen sizler, kuşkusuz geçmişteki örgütlerimizle ilgili doğru-yanlış bilgileri

yanılmadan ayırdedebilme yeteneğinizle de geleceğe daha güvenli adımlarla ilerleyeceksiniz.

Değerli arkadaşlarım;

1970'li yılların ikinci yarısında; İkinci Dünya Savaşı'nın bitiminden başlayarak sürüp gelen ve "sosyal devlet" ilkesince işleyen kapitalist ekonomik örgütlenme modelinden, kâr oranlarının düşmesi, dolayısıyla sermaye birikiminin küresel düzeyde azalması sonucunda vazgeçildi ve kâr oranlarını, sermaye birikimini yeniden yükselişe geçirmek üzere yeni bir ekonomik örgütlenme modeline gidildi.

Bu, parasalcı yani ağır basan, daha çok rant ekonomisine, mali sektöre yönelen serbest piyasa ekonomisinin küresel düzeyde örgütlenme modeliydi...

Bu modelin, birçoğuyla Türkiye'mizi karartan sonuçları şöyledir:

Her şeyden önce "zaptiye nizamnames"ni andıran bir anayasa. İMF, Dünya Bankası kısılacında bir Türkiye. İşçi ailelerinin yaşamını karartan özelleştirmeler, taşeronlaştırmalar, sendikasızaştırmalar, işten atmalar, metalaştırılmış eğitim ve sağlık hizmetleri, savaş ekonomisi bütçeleri, rüşvetler, yolsuzluklar, kara para, vergi kaçakçılığı. Varoşlardan, köylerden yükselen "yandım Allah!" çığlıkları. Ve zorunlu tasarrufun yitik katrilyonları. "Toplusözleşme" yerine "toplugörüşme" avutmaları, yüzde onluk zamlar.... Aynı şiddetteki depremin birçok ülkede yapabileceği hasarın ve can kaybının kat kat fazlasına uğrayan bir Türkiye. Akıbeti meçhul deprem yardımları. Faili meçhuller, antilaik, antikomünist katliamlar ve bunları kınamayan ilgili partiler. Susurluk, Batman, yargısız infazlar, yitik, yakılan insanlar, işkenceler, 5 yıldızlı otelimsi cezaevi mekânları. Tek kişilik daracık hücreler, düşünce ve basın suçları... Irkçı, dinci, bireyci, bireyselci, şiddetçi kültür değerleri ve bu değerlerin bombardımanı altındaki Türkiye. YÖK ve lise düzeyindeki üniversiteler.

Kendisi ve okulları Başbakan'ın övgüsüne mazhar olan dinci lider. İrkçi ve dinci kadrolarla doldurulan kamu kurumları. "Al takke ver külâh" oyununa dönüştürülen siyasal yaşam. KHK'lerin, MGK kararlarının onay makamına dönüştürülen Parlamento, 28 Şubatlı Demokrasi, OHAL yönetimli, resmi dilin yanı sıra anadili özgürlüğü bulunmayan, TCK'nın 312 ve TMK'nın 8'inci maddeleriyle de karartılmış bir Türkiye.

Bu karanlık tabloda da bellidir ki eğitim işkolunda yaşanan sorunların da kökeninde, küreselleşme sürecinde atağa geçen sermaye sınıfının, kâr uğruna güzelim doğayı, insanlığın yüzyıllar boyunca kazanılmış maddi manevi değerlerini ezip geçen gaddarlığı vardır.

Değerli arkadaşlarım,

Karanlık yüzünü gösterdiğim bu madalyonun öteki yüzündekiler de şunlardır:

Sosyalistler, sosyal demokratlar, çevreciler, bu gaddarlığı içine sindiremeyen burjuva demokratlar. Vicdanlarında aydınlık Türkiye'nin insanlarını onaylayan polislerimiz, askerlerimiz. Namazında niyazındaki, işindeki aşındaki güzel insanlarımız. Öğrenci, işçi, köylü gençler, gençlerimiz!.. henüz kirlenmemiş çocuklar, çocuklarımız!.. Kısacası, "Aydınlık İçin Bir Dakika Karanlık" eylemine ısrarla katılan kadın-erkek, yaşlı-genç, yediden yetmişe on milyonlarca apaydınlık insanımız... Ve daha nice değerlerden oluşan zengin bir potansiyel...

Can dostlarım;

Bu potansiyeli güce dönüştürmek elimizdedir. Küresel gaddarlığa karşı emeğin de küreselleşmesine elverişli koşullar da oluşuyor üstelik. Daha da olgunlaşacak; Seattle'de, Washington'da tanık olunan tepkiler, daha da yetkinleşip yaygınlaşacak.

EĞİTİM SEN'in değerli delegeleri, sevgili arkadaşlarım;

Koşullar giderek; emeğin hem de genişleyerek dünya çapında birleşmesini gündeme getirirken, sermayenin maddi manevi vahşetiyle

çelişen her kuruluşu, herkesi evrensel düzeyde birleşmeye götürürken, EĞİTİM SEN ve KESK de bu sürece müdahil olacaktır, olmalıdır. Ama emeğin örgüt içi, örgütler arası birliği, ulusal düzeyde en geniş birliği olmaksızın evrensel düzeydeki birliğine nasıl katkılarda bulunulabilecektir?...

Sevgili arkadaşlarım,

EĞİTİM SEN; eğitim bilimcilerle, öğrenci dernekleriyle, ÖV-DER' le el ele olmalı; gerici ideolojik değerleri üretmenin sistemine dönüştürülen eğitim sistemine, sendikal savaşımın bir başka önemli boyutu olduğu için daha bir ciddiyetle el atmalıdır.

Dikkatle ve özenle tartışmanız dileğiyle, sendikal sorunların çözümünün anahtarı saydığım bir başka konuya daha değinmek istiyorum.

Sendikal hareketimiz salt ekonomik düzeyde bir sınıf hareketi olarak kalacak olursa eğer, eğitim emekçileri, işçi sınıfının “ücret köleleri” olmaya razı bir parçası düzeyinde kalırlar. Öyleyse üyelerin hak ve çıkarları, egemen sınıf ve yandaşlarının sahip oldukları hak ve çıkarlar düzeyine doğru yükseltilirken, emeğin ve insanlığın kurtuluşunu simgeleyen sosyalizme geçiş sürecinin gerekleriyle çelişmemeye özen göstermeli ve tabii ki bu sürecin gelişmesine sendikanın yığınsal niteliğini bozmadan katkılarda bulunulmalıdır.

Sendikal hareketin bu yolu, kapitalizmin kurum ve kuruluşlarını reddeden, onlardan kopuşu öngören çatışmacı, kavgacı bir yol değil, üyelerin, ülkemizin ve insanlığın hak ve çıkarlarını, kapitalizmin kurum ve kuruluşlarına katılarak korumayı ve geliştirmeyi, ama aynı zamanda kapitalizmi adım adım aşmayı amaçlayan barışçı bir yoldur.

Saygıdeğer arkadaşlarım;

Eğer “sonuçları doğuran nedenlerle değil, sadece sonuçlarla savaşımın” çıkar yol olmadığını görebiliyorsak ve eğer, “daha büyük çıkarımız olan tam kurtuluş istiyorsak”, sendikal savaşımın da stratejisi bu olmalıdır diye düşünüyorum ve “örgüt içi, örgütler arası ve de evrensel birlik!” belgisini yinelerken sözlerimi 12 Mart faşizminin kurşunları sonucunda yitirdiğimiz eğitim emekçisi can dostum, yiğit arkadaşım İbrahim OSMANOĞLU'nun şu dizeleriyle bitiriyorum:

Güç birlikten doğar bilirsin

Bir yürek bir bilek ol ki

Dürülsün defteri afyonlu gecelerin!...

18 Temmuz 2000

MEB Şûra Salonu/ANKARA